

Operation Glencoe

LONDON, 2. APRIL

Det kan ikke blive koldere, tænkte observatøren og trak frakken så tæt sammen om kroppen, som han kunne. Det kan ikke blive koldere end London her de første skælvende dage i april.

Denne gråhed, tænkte observatøren derefter og så ned mod betonklodsen ved Themsens. Denne uendelig fugtige gråhed. Og så oven i købet al denne venten.

Og alligevel *blev* det koldere. Alligevel var det kun alt for tydeligt, at noget trængte ind under den hermetisk tillukkede frakke. Det var en helt anderledes kulde. En vind. En vind, der virkede, som om den ikke kom udefra, men indefra. Inde fra ham selv, inde fra historiens dyb, inde fra menneskehedens kerne.

Ganske enkelt inde fra det ord, han havde grublet over så længe.

Glencoe.

Det er en isnende februarvind, der suser gennem den øde dal. Det er tidligt på morgenen, solen har endnu ikke kæmpet sig helt op over bjergkammene, og allerede morgengryets sprødhed fortæller, at det er midt om vinteren. Samtidig står det helt klart, at den vind, der netop nu står ind i dalen oppe fra Rannoch Moor, ikke er en almindelig vintervind. Da den jager forbi den nøgne top af Buachaille Etive Mòr – landemærket, der markerer, at her begynder dalen – bærer den kolde vind allerede umiskendelige spor af død med sig.

Af ond og pludselig død.

Det er det skotske højland i sekstenhundredtallets sidste,

skælvende år, og vinden er nu nået ind i dalen, næsten helt derind, hvor den smalner til en slugt, og bjergmassiverne hæver sig forbløffende stejlt på begge sider af det krympende dalstrøg. Det er der, netop som vinden med en uartikuleret lyd hinsides alt menneskeligt presses gennem de stadigt trangere hulrum, at Glencoe viser sit sande ansigt. Det hårde, umenneskelige, og det overjordisk smukke. På én og samme tid.

I dalen boede der en klan ledet af Alastair Maclain. Den bor der ikke mere. Det er derfor, vinden er så isnende. Det er derfor, den hylér så hjerteskrærende, når den passerer gennem Glencoes snævreste passager.

Maclain stod på kong James' side, da Vilhelm af Oranien invaderede landet. James er katolik, Vilhelm protestant, og sejrherren Vilhelm skal inden længe skabe Storbritannien af England og hendes uregerlige naboer. Han bliver den nye nations første konge. Men der er brug for samdrægtighed i landet. Han lader meddele, at de højlandsklaner, der har kæmpet på James' side, vil blive benådet, hvis de sværger den nye konge troskab.

Alastair Maclain aflægger modvilligt troskabseden, men han er lidt for længe om det. Han er stemplet som ballademager. Kong Vilhelm synes, han er nødt til at statuere et eksempel.

I slutningen af januar 1692 begiver 120 mand fra The Earl of Argyll's Regiment of Foot sig til Glencoe. Det fremgår af de officielle dokumenter, at de har til opgave at opkræve skat. Soldaterne bliver indkvarteret med vanlig gæstfrihed hos Alastair Maclain. De er der i fjorten dage. Dagen går.

Den tolvte februar kommer ordren. Man går til ro som sædvanlig i Glencoe.

Alastair Maclain bliver slagtet i sin seng den følgende morgen, og yderligere syvogtredve mænd bliver myrdet i deres hjem. Samtlige huse bliver brændt ned, og fyrre kvinder og børn fryser ihjel i den iskolde vinterdal. Det ville være blevet betydelig flere, hvis ikke flere af soldaterne havde nægtet at adlyde ordren og advaret deres værter.

Da den isnende vind kommer ud på den anden side af dalen og opløses over Loch Levens tilfrosne overflade, er den fuldstændig lydløs. Ikke engang det uarticulerede skrig hinsides alt menneskeligt forslår. Kun tavsheden er talende nok.

Og dalen ligger fuldkommen stille i sin bedøvende skønhed, bjergtop efter bjergtop lyser hvidt af vinter. Fra Meall Mòr og helt til Buachaille Etive Mòr bærer denne smertelige skønhed navnet Glencoe.

Men så smelter sneen på bjergtoppene, det rumler i selve urfjeldet, bjerget slår buldrende sprækker. Stenene begynder at falde i stadig større blokke og trille stadig vildere ned fra de stadig lavere toppe, og det, der til sidst er tilbage, er noget helt andet. En by. En moderne storby. Så uendelig grå, og det allermest grå af det hele er betonklodsen dernede, lige ved Themsen. Den hedder ExCeL Exhibition Centre, og derinde skal London Summit netop til at begynde, lederne af verdens tyve rigeste lande skal diskutere den katastrofale finanskrise. G20-landene holder topmøde.

Observatøren fra Europol, det europæiske politisamarbejde, mærker den isnende februarvind gå til marv og ben. Han har intet, der kan skærme ham mod den. Det er forudannelsens vind, svigets vind, forræderiets vind, og han har aldrig oplevet noget lignende. Den efterlader mærker i ham. Men da han genoptager sit arbejde og observerer, møder hans øjne intet andet end London Docklands' endeløse kontor-komplekser. Der er intet tilbage af den skotske dal. Intet andet end navnet.

Glencoe.

Scotland Yards kodenavn for den rekordstore politiindsats i London de første dage i april er »Operation Glencoe«.

Observatøren fra Europol er ganske vist ikke operativ politimand i disse dage. Men han har været i kontakt med mange af slagsen, og ikke en eneste af dem har kunnet give en acceptabel forklaring på valget af kodenavn. Hvorfor helvede opkalde sikkerhedsindsatsen omkring et topmøde, der skal forsøge at redde den skadeskudte kapitalistiske økonomi,

efter en tre hundred år gammel og meget lidt ædel massakre på højlandsskotter?

Sikkert bare for at få min fantasi til at løbe løbsk, så jeg ikke rigtig er i stand til at observere nuet. Tænker observatøren.

Ellers har han faktisk observeret nuet ret så flittigt, tænker han videre og trækker frakken endnu en anelse tættere om kroppen, som om det gjorde nogen forskel. Han har frem for alt observeret nuet på nettet. Måske er det ligefrem efterhånden sådan, at nettet *er* nuet. I mangel på mere aktiv tjeneste har han surfet sig gennem protesterne mod mødet, den overvældende mængde af opfordringer til demonstrationer, fra miljøgrupperinger til mere eller mindre krigeriske antikapitalistiske fraktioner. En interessant nyhed var, at samordningen af aktionerne skulle ske via Twitter. Det betød for eksempel, at man kunne gennemføre præcist koreograferede protesttog såsom socialistorganisationen »G-20 Meltdown« på »Financial Fool's Day«. Den første april.

Det var i går. Han var der, lige over for Bank of Englands mægtige palads på Threadneedle Street. De kom fra fire sider, fire forskelligtfarvede orme, der bugtede sig gennem byen med fire påklædte trædukker i spidsen, »Apokalypsens fire ryttere« fra Johannes' Åbenbaring. Mens rytterne nærmede sig med deres følger – krigens røde ganger oppe fra Moorgate, klimakasossets grønne fra Liverpool Street Station, sølvhesten mod finansielle forbrydelser nede fra London Bridge og den sorte hest mod EU's lukkede grænser henne fra Cannon Street – kunne vores observatør ikke lade være med at se det øjeblik for sig, hvor Åbenbaringens slagtede lam bryder segl efter segl på den hellige bogrulle. De fire første segl sender apokalypsens fire ryttere ud. Det femte segl åbenbarer de omkringflakkende sjæle af dem, der er gået i døden for sandheden. Det sjette udløser et vældigt jordskælv, »og solen blev sort som en sæk, og hele månen blev som blod«. Og da såvel lammet som observatøren nåede til det syvende segl – det, der lader apokalypsen gå ind i sin slutfase – var alle de fire ryttere samlet foran Bank of England.

Det var jo derfor, de var her alle sammen. Fordi det virkede,

som om finansmarkederne netop havde brudt det syvende segl. Af ren og skær grådighed.

Observatøren er en forholdsvis rutineret politimand. Han mener, at han kender sine forbrydere, at han ved, hvordan de tænker, hvordan de ræsonnerer. Og han synes, at det, der er sket de seneste år, finansboblen der blev pustet op og eksploderede, i påfaldende grad minder om en forbryders handlemåde. Profitmaksimering uden tanke for konsekvenserne. Men hvem er forbryderen egentlig? Hvordan ser forbrydelsen ud? Hvad er det for en stor og besynderlig forbrydelse, vi lever vores liv midt inde i?

Svigets vind suser gennem ham, forræderiets vind, hele tiden lige isnende. Den vil ligesom ikke stilne af.

De fire optog samledes, hujede taktfast »build a bonfire, put the bankers on top«, råbte til de forskrækkede bankfolk, der kikkede ud ad nationalbankens vinduer, at de skulle springe ud, »shame on you«, indtil de en time senere blev »kettled«, som det engelske politi kalder sine indeslutningsmanøvrer. Det tog syv timer at slippe ud af tepotten. Selv måtte han bruge næsten et kvarter på at få en adrenalinpumpet betjent til at fatte ordet »Europol«, inden han kunne dryppe ud gennem pottens smalle tud. Derefter gav han fanden i London, gik hjem på det mikroskopiske hotelværelse og surfede videre på nettet. Eller observerede nuet, som han foretrak at kalde det.

Det viste sig, at yderligere et antal demonstrationer fandt sted på »Financial Fool's Day«. Tre tusind mennesker var på vej til »Climate Camp in the City« på Bishopsgate, og hundredvis af mennesker fra »Stop the War Coalition« marcherede fra den amerikanske ambassade til Trafalgar Square, hvor de sluttede sig sammen med flere andre demonstrationstog. I alt blev mange tusind aktivister »kettled«.

Ind under aften, da maven for alvor begyndte at knurre, kom så meldingen om, at en mand var død, en uskyldig fodgænger, der var blevet så ilde tilredt af politiet, at han straks efter faldt død om.

Jo mere han så af det hele, des gladere blev han for kun at være observatør. Det var også på det tidspunkt, netop som mavens protester var lige ved at drive ham ud af hotelværelset, at han så rygten. Det hed sig i hvert fald, at det var et rygte, i en Twitterbesked løst knyttet til organisationen »Stop the War Coalition«. Skribenten hævdede at vide, præcis hvor en »BO« ville stige ud af limousinen og møde folket. Rygten kom angiveligt fra den inderste kreds.

Han søgte frenetisk videre for at få rygten bekræftet eller i det mindste gentaget. Uden held. Det var kun dér. Fremtittret én eneste gang.

Ikke desto mindre er det der, han står nu, dagen efter, ikke langt fra hegnet, der omgiver hele den hæslige betonklods på Themsens bred. Demonstranterne er der også, rundt om ham. Han står ude ved den vej, som via massive afspærringer fører direkte ind til ExCeL Exhibition Centre. Flere limousiner med lederne af verdens tyve rigeste lande er allerede passeret. Men de er mange, de er tyve med gæster. Hans blik springer frem og tilbage mellem gaden og menneskemængden. Han observerer.

De samles derinde i den hæslige betonkolos, dem, der har magten i verden. Dem, der skal forsøge at bandagere et system, som har skudt sig selv i foden og nu skal pusles om og forbindes, som et tankeløst psykotisk barn, et system, der hævdes at være absolut nødvendigt for civilisationens overlevelse. Men denne gang er det ikke bare foden, det forslår ikke med den sædvanlige statslige og overstatslige kompresforbinding. Denne gang ramte skuddet højere oppe på benet, og det er usikkert, om den store lårpulsåre er intakt.

Det burde være det økonomiske systems eksistensberettigelse, man diskuterede derinde. Men i stedet diskuterer man bare, hvor mange billioner der skal overføres fra bistands-, uddannelses-, sundheds-, kultur- og miljøformål og pumpes lige ind i en bankverden, som skal belønnes for at have sju-sket og sløset på det grusomste. Man indefryser ikke engang chefernes bonusser. Observatøren mærker, hvordan han et

kort øjeblik mister sit klare, neutrale blik.

Sandelig, vi lever i sælsomme tider, tænker observatøren nu. Nøjagtig samtidig med at verdensøkonomien bryder sammen, får den allerstørste økonomi en leder, der slet ikke bryder sig om, hvad han ser. Som faktisk ser ud til at ville lave om på tingene. Som synes at kunne forene en form for ideal med realpolitikens inferno. Som indgiver resten af verden et paradoksalt håb.

Men formår han virkelig at hindre apokalypsen? Er han ikke bare en gallionsfigur? Et sidste, men afmægtigt symbol, som vi bruger til at sammenfatte det, vi burde have været? Virker han ikke sært magtesløs af det mest magtfulde menneske på jorden at være?

Hvad er det i så fald, der er mægtigere?

Observatøren står på den mindst menneskefyldte side af vejen, lige ud til selve kørebanen. Forskellige aktører i »Operation Glencoe«, kort sagt strømmer, omkranser vejen, da endnu en limousine drøner forbi. Det tyrkiske flag vajer i aprilvinden. Premierminister Recep Tayyip Erdogan. Observatøren observerer menneskemængden, da det sker. Hvordan den kollektive vrede et kort øjeblik forstærkes. Hvordan knytnæver skydes op i luften, hvordan råbene får en anden, mere desperat klang. Erdogan standser ikke. Indtil nu er ingen standset.

Langt nede bag afspærringerne, langs Royal Victoria Docks nordkaj, ser han limousinerne køre op foran ExCeL Exhibition Centre. Nu og da ser han en skikkelse komme ud mod de åbnede limousinedøre. Efter alt at dømme er det premierminister Gordon Brown. G20-mødets vært. I går var der middag i Downing Street 10. Brown er en ulastelig vært. Og måske endog en mand, der mener det seriøst med mødet her.

En limousine mere kører forbi. Denne gang er det det franske flag, der vajer. Heller ikke præsident Nicolas Sarkozy standser op for at hilse på folket, hvis aggressivitet på ny eksploderer. Hvis ansigter ser så desperate ud.

Skulle *han* virkelig finde på at gøre det? Skulle »BO« virkelig være så dum?

Skulle det virkelig være Barack Obamas stil?

*

Den svedige står nede ved Themsen. Han ser ned på det brune vand og tænker, at han nok er den eneste i hele London, der føler trang til en dukkert. Han ser en helt anden flod for sig, vidunderligt kølig, frisk, livgivende. Engang var den sådan. Han ser sin kæreste for sig. De går ud i floden, sammen. Det var andre tider.

Han tager mobiltelefonen op af lommen. Betragter den. Det sidste livstegn. Så lader han den glide ud af hånden. Det brune vand har hurtigt opslugt den.

Det sidste rolige øjeblik, tænker han og begiver sig af sted.

Han kæmper sig frem gennem menneskemængden. Han ved, at det er den sidste og eneste chance. Det er kun her, han kan nå ham. Kun her.

Han er endnu langt væk fra vejen, dybt inde i mængden. Den bølger. Den bølger af vilje til forandring. Vilje til at se verden med klare øjne. Se, hvad der er ved at ske.

Folk står så tæt, at der er mærkbart varmere herinde i menneskemængden end udenfor, men det er immerhen starten af april i London, og kropsvarme er en upålidelig varmekilde. Vejret er råt og koldt. Folk har pakket sig godt ind, men alligevel er der ikke nogen, der ligefrem sveder. Ingen andre end ham.

Den svedige er ikke så høj, han har svært ved at følge med i, hvad der sker ude på vejen. Han må tættere på. Han maser sig frem, og det føles, som om menneskemængden trykker sig mod ham, klemmer ham sammen. Han mærker spidse albuer, et spark eller to, og hører skældsord, som han ikke forstår. Men han må og skal frem. Han *skal* frem.

Til sidst er han så langt fremme, at han ser nok en limousine passere – tidligere har han kun hørt dem. Den kører forbi

uden at standse. Uden så meget som at tænke den tanke at standse. Han genkender flaget. Det er et grotesk paradoks. Det røde og gule flag. Inde i bilen sidder Hu Jintao, præsidenten. Men nu er han der ikke længere. Han har allerede passeret afspærringerne og er på vej ned til ExCeL.

Den svedige ryster. Han maser sig videre. Han må og skal frem. Han støder sammen med en kvinde, der kæmper sig frem mindst lige så energisk som han selv. Et kort nu mødes deres blikke. Hvis han havde haft tid, ville han være stoppet op. Der er noget ved kvindens blik, som han genkender. Noget absolut. Noget ultimativt. Det er ligesom at se ind i et menneskes øjne i selve det nu, hvor livet forlader kroppen. Liv for maksimal udblæsning fulgt af dødens evighed, i et og samme blik.

Men han har ikke tid. Hun heller ikke. Hun kæmper sig videre gennem mængden. Han også, i *sin* retning. Sveden er holdt op med at svie i øjnene. Den blinder ham ikke mere. Han er næsten henne ved vejen. Kun tre rækker tilbage, men de sværeste, med de ihærdigste, mest passionerede aktivister. Dem, der ikke viger en tomme.

Langt borte i det fjerne ser han en limousine nærme sig. Med abrupt klarsyn, som blev en kikkert pludselig sat for hans svedslørede nethinde, ser han det amerikanske flag vaje fra limousinens motorhjelms.

*

Hun føler ikke længere noget ubehag. Hun har sikkert aldrig gjort det. De fornemmelser, der strømmede gennem hende, da hun stak røret op, var snarere kroppens måde at mindes livet på end et egentligt ubehag.

Hovedsagen var at kunne bevæge sig uhindret, og det gjorde hun, hele vejen gennem menneskemængden, lige indtil hun løb lige ind i kineseren.

Kineseren? tænker hun og smiler bistert. Fordomme. Lige til det sidste.

Hun tænker på hans blik. Hvordan det var ligesom at se ind i et menneskes øjne i selve det nu, hvor livet forlader kroppen. Et meget, meget kort øjeblik undrer hun sig over, hvad han laver der. Så er alt ren fokusering igen. Vildt skærpet opmærksomhed. Sådant som det efterhånden har været så længe. Alt andet er simpelthen væk. Alt det, der var hendes liv.

Hun er næsten henne ved vejen nu. Hun hører det, før hun ser det. På en eller anden diffus måde er det, som om selve motorlyden er anderledes. Allerede længe inden hun ser det amerikanske flag vaje fra limousinens motorhjelms dér langt borte, ved hun, at det er ham.

Hendes eneste chance.

Hun kæmper sig frem mod afspærringen. De taktfast råbende aktivister flytter sig ikke for hende, de gløder af noget, hun aldrig har følt. Hvordan er hun egentlig endt her? Hun er ikke en af dem. Hun har aldrig brændt for noget, selv ikke nu. Men hendes drivkræfter er stærkere end deres. Hun kommer forbi dem. Det er, som om de mærker, at hun er anderledes. At det gælder så meget mere for hende.

Hun hænger ud over afspærringen, netop som limousinen kommer til syne et halvt hundred meter borte. Hendes vinken føles så patetisk. Hun må bare håbe på, at den virker anderledes, end den er.

Håbe.

Som om håb havde noget med sagen at gøre.

Limousinen nærmer sig, meter for meter. Det går så stærkt, det er som de sidste sandskorn i et timeglas, og samtidig føles det slet ikke, som om det går stærkt. Alting går ekstremt langsomt. I slowmotion, som man siger.

Hun ser sin egen vildt vinkende hånd bevæge sig som i en form for totalt gennemsigtig gelé, som om luften har taget form af en mousse. Eller som om hun befandt sig på månen. En æterisk, dansant langsomhed. En vals i verdensrummet.

Limousinen nærmer sig i ryk. Som når filmene på YouTube ikke kører, som de skal. Langsomt og ligesom med lange skridt. Og den passerer.

Limousinen passerer hendes geléomsluttede hånd.
Er hun alligevel på et forkert sted?
Gik det så helvedes meget i lort?
Så synes hun, det ser ud, som om limousinen alligevel
standser nogle meter længere fremme. Et pludseligt håb fylder
hende.
Håb.
Hun hører lyden af bremserne helt tydeligt.
Men de kommer fra den forkerte side.
Og så forstår hun.
Hun sænker hånden, og verden bliver et stillbillede.

*

Den svedige er to rækker fra vejen, da limousinen kører forbi.
Ja, den kører forbi, den standser ikke. Han klemmer sig ind
mellem de sidste brølende aktivister og spejder til højre. Den
må og skal standse nu.

Den *skal*.

Men allerede idet limousinen kørte forbi, vidste han det.
Han vidste, at den ikke ville standse. Nu passerer den afspær-
ringen og triller videre ned mod ExCeL Exhibition Centre.

Han ser efter den og sveder.

Og lader håbet fare.

Men pludselig vil han ikke give op. Vel havde han sat al
sin lid til det, der lige sank i grus, men han nægter at give op.
Et eller andet inde i ham skifter til plan B. Der er ganske vist
ingen plan B, men han laver en. Han laver en lige nu.

Han ser sig omkring. De er allevegne, de uniformerede
og kampklare, men at henvende sig til dem ville bare være
tumpet. Det er ikke folk, man kan tale med. Han lader blik-
ket feje over på den anden side af gaden, hvor der ikke er så
mange. Et eller andet får ham til at stille skarpt på en bestemt
person. Hvad det kommer sig af, har han ingen anelse om,
men det er ham, han vil tale med. Det er ham, han vil fortælle
det hele. Og han vil forstå.

Han er lidt højere end de andre, han bøjer sig frem mod en politimand i kampuniform, der tjekker hans papirer, han siger noget. Og den svedige forstår, at han er politimand, men en anden slags politimand. En, som politimanden i uniformen ikke helt stoler på. Det er ham, han skal tale med.

For nu skal det her frem. Trods alt. Nu skal verden have besked.

Han lænker blikket til den høje politimand med det kridhvide hår, smutter under afspærringen og spurter tværs over vejen.

Den hvidhårede ser op og møder hans blik.

*

»Mister Sadestatt?« siger den overnidkære politimand fra »Operation Glencoe« skeptisk og betragter legitimationen gennem sit visir. Han har sit hyr med at holde identifikationsdokumenterne med de tykke handsker.

»Actually,« siger observatøren, så mildt han formår, »it's *chief inspector* Arto Söderstedt. From Europol in den Haag. I'm here as an observer.«

Den kampuniformerede politimand ryster på hovedet og gransker den usædvanlige legitimation, hvad der åbenbart er vigtigere end at holde øje med demonstranterne og USA's præsident. Til sin store irritation ser Arto Söderstedt netop Barack Obamas limousine forsvinde ind gennem afspærringerne og trille ned mod det groteske conferencekompleks. Det er med en vis skuffelse, han må konstatere, at Twitterbeskeden var en and. Rygtet talte ikke sandt, måske var det ikke engang et rygte, bare en flad, intern vits. Men det, han føler, er ikke kun skuffelse, det er også lettelse. Lettelse over, at den amerikanske præsident ikke er så dum. Det ville ikke have lovet godt for fremtiden.

Hans observatørblik fæstner sig ved noget andet. Han ser en lille, asiatisk udseende mand smutte under afspærringerne på den anden side af vejen og sætte i løb.

Over mod ham.

Hans blik er fast rettet mod Arto Söderstedts øjne. Der er ingen tvivl om, at han er på vej over til ham. Han er næsten nået helt frem, er kun få meter fra ham, da det pludselig går op for observatøren, at han ikke længere er observatør. Han gribes af en uventet angst, en ganske kort skræk, som han senere skal analysere og overanalysere, en frygt for det fremmede, for selvmordsbomber, for asiater, en frygt, der ikke er ham værdig.

Men den bliver virkelig meget kort.

Hørelsen reagerer først. Motorlyden. Men resten af lyden følger ikke med. Da den grafitgrå bil torpederer kineserens ben, sker det fuldkommen lydløst. Det samme med den følgende, mærkeligt lodrette flyvetur. Selv ikke da kroppen rammer asfalten, hårdt, knoglebrækkende hårdt, hører Arto Söderstedt en eneste lyd.

Men så kommer alle lydene på én gang. Som om de er blevet komprimeret og stuvet sammen i ét eneste øjeblik. Det er alle lyde, al larm på én gang. Det er bremsernes hvinen, det er selve smældet fra sammenstødet, det er kroppen, der klasker i asfalten, det er aktivisternes tiltagende skrig af rædsel, det er selv førerens desperat halvartikulerede »Fuck, shit, hell!« inde fra den grafitgrå bil. Söderstedt genkender den som en civil politibil, i samme øjeblik han river sig løs fra den kampuniformerede og uventet adræt sætter i et sakse-spring over afspærringen. Han knæler ned ved siden af den voldsomt blødende kineser, vover ikke rigtig at røre ved ham. Han lever. Han ser stadig lige ind i Söderstedts øjne. Som om han var udvalgt.

Söderstedt hæver blikket og lader det feje hen over det uhyggelige sceneri. Til venstre ser han et par mænd i pæne jakkesæt vælte ud af den grafitgrå bil. Længere borte til højre, på den anden side af gaden, er en anden bil standset, og der foregår et eller andet ovre ved den. Men frem for alt ser han menneskemængden, fredsagitorerne fra »Stop the War Coalition«, han ser rædslen i deres øjne, og det slår ham, hvor

meget vi ligner hinanden, hvor ens vi trods alt reagerer. Politifolkene fra »Operation Glencoe« reagerer ligesådan. Alle disse blikke. Alle disse stumme, åbnede munde med hænder for. Han har ingen anelse om, hvorfor han tænker på det.

Han bøjer sig frem over den kvæstede mand. Han kan se på hans blik, at han er ved at dø. Skælvende ser han ind i et menneskes øjne i selve det nu, hvor livet forlader kroppen. Det er kun med en lille flig af vilje, manden stadig hænger ved livet. Og pludselig virker denne vilje så fokuseret.

Arto Söderstedt bøjer sig frem over hans ansigt. Det er, som om hele kroppen er flænset op, åbnet som en søndermast appelsin. Mandens rallende åndedrag sprøjter blod op i hans øre som en rygende varm gejser. Alligevel trækker han ikke hovedet til sig. Manden her *vil* noget. Han vil stadig et eller andet.

Söderstedt ryster, mens han lytter. Han ryster stadigt voldsommere og hører en række sære stavelser blande sig med bloderuptionen. Det er helt tydeligt, at manden faktisk siger noget, at der er en mening bag stavelserne. Söderstedt ser ham ind i øjnene, mens han dør. Han ser, at han dør i forvisningen om, at den udvalgte hørte, hvad han sagde.

Arto Söderstedts hoved synker ned mod hans rystende bryst. Han mærker en fremmeds blod dryppe langsomt ud af øret. Da han lukker øjnene, mærker han, hvor frygtelig koldt det er. Vist er april den grusomste måned, men det er ikke derfor, han pludselig gyser helt ind i marven.

Det, han mærker, er en isnende februarvind, en svingets grusomme vind, der suser ned fra den øde dal.

Rengøringsdamen

NACKA, STOCKHOLM, 2. APRIL

Som rengøringsdamen fortalte det en række timer senere, vidste hun, at hun skulle være ude af huset senest klokken syv. Men hun vidste faktisk ikke hvorfor. Det havde noget at gøre med alarmer. Villaalarmer. Hun skulle ikke tænke på noget, havde de sagt, altså ikke på noget andet end lige det. At have låst døren udefra senest klokken 19.00. Efter at have gjort rent, selvfølgelig.

Til den første forhørsleder fortalte hun, at hun gjorde rent i den her villa en gang om ugen, og at der ikke var noget specielt ved den. En villa blandt mange i den lange række. Altid om torsdagen. Hun havde ikke mødt nogen af familiedlemmerne bortset fra den første gang, hvor fru i huset havde opremset alt det, der skulle gøres, og om torsdagen holdt de sig væk. I dag ville de tilmed holde sig lidt mere væk end sædvanligt, ægtefællerne var på forlænget weekend i Paris, og sønnen skulle sove hos en kammerat.

Måske spillede denne viden en vis rolle i det, der lidt efter skete. Hun følte sig mere afslappet, mens hun gjorde rent. Nynnede på en gammel folkevises fra landsbyen hjemme i Bengbu. Forsøgte at lade være med at mindes.

Men hvad der derefter fik hende til ikke alene at lægge sig på sofaen inde i stuen, men også at blunde hen, det var og blev en gåde. Hun havde aldrig før gjort noget lignende. Hun passede altid sine rengøringsjob, så der ikke var en finger at sætte på noget. Hun var ganske enkelt for bange for at gøre noget forkert. For vant til at blive hundset med.

Sådan som de alle var.

Og alligevel skete det.

Hun var færdig med at gøre rent, den gamle folkevisegenlød stadig i hendes indre, hun følte sig tilfreds med dagens gerning – og fri på en måde, hun ikke havde følt sig siden barndommen. Hun satte sig i sofaen, landede i en halvt liggende stilling, sank dybere og dybere ned i en polstring, der var den lækreste, hun nogensinde havde befundet sig i. Sofaen vuggede hende stadigt dybere ind i søvnen.

Det forbløffende var, at hun vågnede to minutter i syv. Aprilskumringen var ved at falde på, og det tog sin tid, før hun fattede, hvor hun var. Men så skiftede uret på den luksuriøse dvd-afspiller til 18.59. Og først da gik det op for hende.

Hun formelig sprang op af sofaen, rev sine få ejendele til sig og styrtede ud mod fordøren. Hun kunne se den dér langt forude i den endeløse hall. Hun så også den lille boks på væggen ved siden af døren, den der boks som hun havde fået besked på *ikke under nogen omstændigheder* at røre.

Det var længe siden, hun havde løbet. Hun var ikke ligefrem løbertypen. Det tog alt for lang tid.

To meter fra fordøren hørte hun et klik fra boksen på væggen, og en lav brummen lød fra den, hvorefter en blå lampe forneden tændtes og gav sig til at blinke.

Hun kastede sig frem mod døren, men stoppede op med hånden kun ti centimeter fra dørhåndtaget. Hun stirrede som forhekset på boksen med den blinkende lampe. Der var også en tidsangivelse, et lille ur. Det viste 06.30.

Det må være alarmeren, tænkte hun, selv om hun havde svært ved at tænke. Det må have været alarmeren, der blev slået til. Og hvis hun nu trykkede dørhåndtaget ned, tænkte hun videre og trak langsomt hånden lidt væk, ville alarmeren gå i gang. Den ville begynde at hyle og larme, naboerne ville komme styrtende, mere eller mindre bevæbnede vagtfolk ville dukke op, og hun ville ikke alene miste sit job, hun ville også komme i fængsel, politiet ville afhøre hende, hele hendes liv ville styrte i grus.

Hun pustede ud. Trak hånden til sig. Tvang sig selv til at tænke videre. Det der 06.30 på alarmboksen betød velsag-

tens, at den blev deaktiveret klokken halv syv om morgenen.

Hvis hun så bort fra den mulighed at give sig til at flå i dørhåndtaget i panik, havde hun to alternativer. Hun kunne ringe til sine arbejdsgivere i Paris, forstyrre dem midt i deres forlængede romantiske weekend og indstille sig på at få en ordentlig røffel og blive fyret. Så ville hun nok trods alt komme ud. Men hun kunne også gøre noget andet.

Ægteparret var i udlandet, de ville ikke forstyrre hende. Sønnen var et mere usikkert kort, men at dømmе efter hvordan der så ud på hans værelse – det var altid det værste sted at gøre rent, tog over halvdelen af tiden – ville han næppe komme væltende før klokken halv syv i morgen tidlig. Der var måske en risiko for, at han kom hjem i aften, at han havde glemt noget, han skulle bruge, når han sov hos kammeraten, eller at han kom på at bruge torsdag nat til en forældrefri fest. Og dog, hvis han fandt på noget i den stil, var det nok tidligt i morgen, fredag. Og da ville hun allerede være ude.

At dømmе efter hans værelse var han vist heller ikke fest-typen.

Risikomomentet var naboerne. At de så hende i morgen tidlig og ringede til politiet. Men hun kendte naboerne, i hvert fald nogle stykker af dem, for hun gjorde også rent hos dem. Desuden var hun god til at være usynlig.

Hun blev stående der ved siden af den ubehageligt blinkende alarmboks og tænkte mere rationelt, end hun længe havde gjort. Der stod så meget på spil. Strengt taget havde hun ikke engang lovligt ophold i landet.

Beslutningen om at blive modnedes lidt efter lidt. Ganske enkelt blive der natten over. Ingen ville få noget at vide. Hun ville redde sit job. Desuden var det jo ikke ligefrem, fordi nogen ventede på hende derhjemme. Og *hjemme* var ikke meget at længes hjem til. Ikke meget af et hjem. En nedslidt etværelses med tekøkken på femte sal i Vällingby, som hun delte med tre andre illegale og sortarbejdende rengøringsdamer, der ikke ligefrem brændte efter at gøre rent, når de endelig kom hjem efter fjorten timers arbejdsdag.

Ja, tænkte hun, faktisk lidt opstemt, ja, hvorfor ikke blive her og leve i luksus en enkelt nat? Gøre en dyd af nødvendigheden. Men hun måtte selvfølgelig lade være med at tænde lys. Eller i det mindste holde sig til de rum, der ikke havde vinduer. Eller dem med de kraftige persiener, som hun hadede at støve af.

Villaen var faktisk stor nok til at have et regulært rum uden vinduer i stueetagen. Det var mandens arbejdsværelse, som regel hurtigt gjort rent. Han havde tydeligvis ordenssans.

Men det var ikke der, hun tænkte på at sætte sig ind. Nej, mod alle odds begyndte hun at føle sig modig. Hun ville gå op i ægteparrets soveværelse, det med de allertætteste rullegardiner og det store fladskærms-tv på væggen og de mange dvd-film. Hun vidste, hvad der var i køleskabet og i de andre skabe. Der var mange gode sager, som sikkert alligevel ville gå til spilde, medmindre nogen forbarmede sig over dem.

Hun smuttede ud i køkkenet. Det var stadig lyst nok til at se uden at tænde lys, og lyset fra køleskabet behøvede hun vel trods alt ikke at frygte. Desuden kunne hun bare trykke den lille knap i skabet ind, så det ikke tændtes. Hun vidste, hvor den sad. Hun kendte køleskabet ud og ind, en af hendes vigtigste opgaver var at gøre køleskabet rent. Fruen i huset var nemlig ikke særlig huslig. Hun ville gerne fremvise en perfekt facade, men en dreven rengøringsdame behøvede bare at kikke lidt om bag facaden for at se noget helt andet. En rigtig sjuskedorte.

Hver torsdag var hun nødt til at give køleskabet den store tur, og torsdagen efter så det alligevel altid ud, som om det var blevet ramt af et meteornedslag.

Den første forhørsleder gentog forbløffet ordet. Hun fastholdt det. Nøjagtig sådan så det ud. Et meteornedslag.

Men vel var der en del gode sager. Færdiglavede. Hun havde ganske vist aldrig rigtig vænnet sig til den besynderlige svenske mad – som hun aldrig rigtig var i stand til at definere – men der var også andet. Der var fine oste, godt brød, endog en del udsøgte asiatiske delikatesser – og vin. Men helt

så langt turde hun ikke gå. Ikke til vin.

Men hun anrettede en lille bakke med andre gode sager og benyttede aprilaftenens sidste rester af dagslys til at gå op ovenpå. Hun gik ind i soveværelset og kikkede forsigtigt ud ad vinduet. Ikke en levende sjæl udenfor, ingen naboer der så ud til at kikke. Forsigtigt trak hun rullegardinet ned og tjekkede, at det dækkede vinduets yderkanter helt. Det gjorde det. Der var vist ikke en sprække, der kunne slippe den mindste smule lys ud gennem.

Hun stillede bakken på et tomt natbord, gik hen til fjernsynet, tog fjernbetjeningen og gav sig til at zappe. Det fik hun hurtigt nok af. Hun trængte til en rigtig film.

Hun fandt den med det samme. Ang Lee. Fantastisk. Instruktøren, der læste hendes tanker. Wuxia-film. Hvor drøm og virkelighed gik i ét. *Wo hu cang long*.

Tiger på spring, drage i skjul. Eller, for her stod titlen mærkeligt nok på engelsk:

Crouching Tiger, Hidden Dragon.

De to timer gik som en drøm. Hun havde ingen fornemmelse af, at tiden overhovedet var gået. Men da hun kastede et sideblik på bakken og så, at den var tom, indså hun, at det var den altså. Desuden skulle hun tisse.

Uret på dvd-spillere viste lidt over halv ti. Måske skulle hun også snuppe lidt mere at spise. Og måske se endnu en Ang Lee-film. Der var flere i familiens store dvd-samling.

Hun tog bakken og begav sig ned ad trappen. Det var sværere nu. Bælgravende mørkt. Men hun gik langsomt og forsigtigt. Da hun passerede mandens arbejdsværelse, så hun lys derindefra. Bakken faldt ud af hænderne på hende. Ekkot blev ved og ved. Hjertet hamrede vildt.

Qin wo de pi gu! tænkte hun. Er sønnen alligevel kommet hjem? Sidder han derinde og surfer i smug på farmands computer?

Hun listede hen til døren. Hjertet slog kolbøtter i brystet på hende. Så skævede hun derind. Der var ligesom ikke noget at miste.

Alting var alligevel alt for sent.

Hun kikkede længere og længere ind. En større og større del af værelset blev synlig. Til sidst så hun det hele.

Der var ingen derinde. Men computeren var tændt. Cirkler snurrede rundt i ejendommelige mønstre på skærmen. Hun gik hen til skrivebordet, tog musen og knipsede til den.

Et helt andet billede dukkede frem. En startside på internettet. Det var der ikke noget mærkeligt ved. Det mærkelige var måske, at manden havde glemt at slukke for computeren, da han tog til Paris.

Hun satte sig ned. Begyndte lige så stille at gå computeren igennem og se, hvad den skjulte af hemmeligheder. Skrækens høje puls afløstes af det forbudtes endnu højere. E-mail-programmet var åbent. Skulle hun virkelig kikke på det?

Det var, som om hun allerede havde overtrådt så mange tabuer, at der ikke var nogen grænser tilbage. Hun tjekkede browserens historik, og så begyndte hun selv at søge på nettet.

Efter nogen tid tastede hun et langt og svært svensk ord, og resultatet var usædvanlig længe om at poppe op. Så tastede hun det samme ord på computerens søgefunktion. Ingen umiddelbare hits.

Med hamrende hjerte gik hun i gang med at kikke mail-programmet igennem. Det var som at lure ind i et fremmed menneskes hjerne. Tiden gik. Lang tid.

Hun læste meget.

Så endnu mere.

Så ting, hun ikke ville se.

Uden ringeste varsel stod der to mænd med hævede våben i arbejdsværelset. Med opspærret mund stirrede hun ind i to store pistolmundinger.

Alle mareridtsdrømme gik i opfyldelse. Men mangedoblede, opløftet til tredje potens. Hun stirrede ind i skydevåbnenes løb og forstod, at hendes liv var slut.

Det var en fuldkommen krystalklar, totalt rationel erkendelse.

Til sidst kom der en tredje mand ind i værelset. Han gik

hen til hende og løftede varsomt, men bestemt hendes hænder væk fra tastaturet. Først da hun kikkede op på ham, så hun, hvor utrolig høj han var.

Han rømmede sig og viste sit politiskilt.

»Mit navn er Jon Anderson, vicekriminalkommissær ved Rigskriminalpolitiets it-enhed,« sagde han med fast røst. »Jeg tror, De har siddet og søgt efter børnepornografi på nettet.«